

REGIONALNA PRIVREDNA KOMORA VALJEVO

AKTUELNI PROGRAMI FINANSIRANJA PRIVREDE U 2011.

- **PROGRAM FONDA ZA RAZVOJ REPUBLIKE SRBIJE 2011.**
 - Kreditiranje pravnih lica
 - Krediti za razvoj preduzetništva
 - Start-up krediti
 - Program podsticanja ravnomernog regionalnog razvoja
 - Kreditiranje starih i umetničkih zanata
- **FINANSIJSKA PODRŠKA SEKTORU MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA I PREDUZETNIŠTVA**
- **SIEPA- AGENCIJA ZA STRANA ULAGANJA I PROMOCIJU IZVOZA - PROGRAMI PODRŠKE U 2011.**

VALJEVO, MAJ 2011.

**REGIONALNA PRIVREDNA KOMORA
VALJEVO**

**PROGRAM
FONDA ZA RAZVOJ REPUBLIKE SRBIJE 2011.**

Programom Fonda za razvoj Republike Srbije za 2011. godinu definisani su **sledeći ciljevi**:

- podsticanje ravnomernog regionalnog razvoja, uključujući i razvoj nedovoljno razvijenih područja,
- podsticanje poslovanja pravnih lica i preduzetnika,
- podsticanje konkurentnosti i likvidnosti privrede,
- podsticanje zapošljavanja,
- podsticanje proizvodnje namenjene izvozu,
- podsticanje razvoja i infrastrukture.

Pravo na korišćenje sredstava imaju privredni subjekti na području Republike Srbije, koji u prethodne dve godine nisu poslovali sa gubitkom, i to:

- privredni subjekti koji su u većinskom privatnom ili državnom vlasništvu, osim javnih preduzeća,
- privredni subjekti koji imaju učešće društvenog kapitala manje od 40%,

Kredit i garancije Fonda se mogu koristiti **za kreditiranje svih privrednih grana, osim:**

- primarne poljoprivredne proizvodnje,
- proizvodnje i prodaje oružja i vojne opreme,
- organizovanja igara na sreću i sl. delatnosti,
- proizvodnje i prometa bilo kojim proizvodom ili aktivnostima koji se prema domaćim propisima i međunarodnim konvencijama smatraju zabranjenim.

Prioritet u korišćenju sredstava imaju:

- programi koji obezbeđuju otvaranje novih radnih mesta,
- programi koji podstiču proizvodnju za izvoz,
- programi koji obezbeđuju veći nivo projektovane rentabilnosti i brži povraćaj sredstava,
- investicioni programi iz oblasti industrije, prerađivački kapaciteti iz oblasti poljoprivrede i sektora usluga,
- programi koji obezbeđuju primenu inovacione tehnologije,
- programi koji obezbeđuju veću energetska efikasnost,
- programi sa većim učešćem sopstvenih sredstava u strukturi finansiranja,
- programi preduzetnika i zanatskih radnji koji obezbeđuje veći rast godišnjeg prihoda i veći broj novozaposlenih radnika.

Kreditiranje se vrši u skladu sa prioritetima i kriterijumima utvrđenim **Programom Fonda za razvoj Republike Srbije za 2011. godinu**, (Sl. glasnik RS br. 6/2011) kojim su definisani okvirni plasmani u iznosu od **13,7 milijardi dinara**, i to:

- za kreditiranje pravnih lica 9,680 milijardi dinara,
- za kreditiranje preduzetnika 600 miliona dinara,
- kratkoročni krediti privredi 1,9 milijardi dinara,
- start up krediti 1,0 milijardi dinara
- kreditiranje starih zanata 150 miliona dinara,

Od ukupnog potencijala Fonda za garancije je planirano 4 milijarde dinara. Visinu kredita i iznosa garancija opredeljuju: kreditna sposobnost i bonitet pravnog lica i preduzetnika, ocena programa i kvalitet instrumenata obezbeđenja kredita.

Uslovi za korišćenje sredstava Fonda

- Krediti se odobravaju sa rokom otplate do 5 godina i odloženim rokom do 1 godine,
- kamatna stopa je:
 - 2,8% na godišnjem nivou ukoliko je sredstvo bezbedenja garancija / avalirana menica poslovne banke a u ostalim slučajevima 4% na godišnjem nivou uz primenu valutne klauzule,
 - u slučaju prevremene otplate kredita, korisnik je dužan da podnese zahtev u pisanoj formi i nakon toga izmiri ostatak glavnog duga po srednjem kursu NBS sa pripadajućom kamatom odnosno sa svim dospelim neizmirenim obavezama na dan konačne otplate kredita,
 - krediti za trajna obrtna sredstva se odobravaju sa rokom otplate do 2 godine i odloženim rokom otplate do 9 meseci. Kamatna stopa je 3% na godišnjem nivou ukoliko je sredstvo obezbeđenja garancija / avalirana menica poslovne banke, a u ostalim slučajevima 4,5 % na godišnjem nivou,
 - krediti za preduzetnike će se odobravati sa rokom otplate do 4 godine i odloženim rokom do 1 godine,
 - za izdate garancije privrednim subjektima Fond će naplaćivati proviziju u visini od 2% godišnje od iznosa garancije,
 - ukoliko je garancija izdata kao obezbeđenje potraživanja sa valutnom klauzulom za obračun provizije primenjivaće se valutna klauzula. Iznos garancije će se smanjivati srazmerno iznosu otplaćenih obaveza od strane nalagodavca,
 - u slučaju neizvršavanja ugovornih obaveza (osim docnje u otplati), Fond će obračunavati i naplaćivati posebnu naknadu u visini od 1% na godišnjem nivou od iznosa odobrenog kredita / garancija,
 - u slučaju izmene uslova korišćenja kredita, na zahtev klijenta, Fond će obračunavati i naplaćivati posebnu naknadu u visini od 1% od stanja kredita / izdate garancije,

- za start up kredite ne mogu konkurisati lica koja su u trenutku podnošenja zahteva zaposlena na neodređeno vreme u javnim preduzećima i državnim institucijama,
- **instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita i izmirenja obaveza po izdatim garancijama su:**
 - garancija ili avalirane menice poslovne banke,
 - menica i menično ovlašćenje dužnika,
 - menica i menično ovlašćenje jemca/pristupioca dugu (ukoliko postoji jemstvo drugog pravnog lica),
 - menica i menično ovlašćenje osnivača/akcionara dužnika,
 - hipoteka prvog reda na nepokretnostima u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita, zavisno od hipotekovane nepokretnosti može iznositi:
 - do 80% tržišne vrednosti stambenog prostora (stanovi i porodične kuće),
 - do 70% tržišne vrednosti poslovnih zgrada i poslovnog prostora (kancelarije, upravne zgrade, ugostiteljski i trgovački objekti, hladnjače, benzinske pumpe),
 - do 50% tržišne vrednosti proizvodnih i industrijskih objekata, hala, magacina, mlinova, silosa, garaža, pomoćnih objekata,
 - do 70% tržišne vrednosti i građevinskog zemljišta,
 - do 50% tržišne vrednosti poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
 - zaloga na proizvodnoj opremi u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita može iznositi do 70% tržišne vrednosti nove opreme i do 50% tržišne vrednosti opreme starije od 2 godine,
 - zaloga na akcijama preduzeća koja se kontinuirano kotiraju na Beogradskoj berzi u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita može iznositi do 40% tržišne vrednosti, stim da nominalna vrednost akcije koje se zalažu mora biti jednaka ili veća od iznosa potraživanja Fonda,
 - zaloga na obveznicama stare devizne štednje do 90% tržišne vrednosti obveznica u momentu zalaganja,
 - cesija potraživanja državnih institucija i privrednih društava, ukoliko iznos potraživanja pokriva celokupan iznos potraživanja Fonda,

U predračunsku vrednost ulaganja prihvataju se samo nova ulaganja, koja se vrše najkasnije 6 meseci pre datuma podnošenja zahteva za kredit, uz dostavljanje adekvatnih dokaza o prethodno izvršenim ulaganjima. Obaveza je korisnika kredita da u periodu korišćenja kredita ne smanjuje broj zaposlenih.

KREDITIRANJE PRAVNIH LICA

INVESTICIONI KREDITI

Uslovi korišćenja:

Pravo korišćenja imaju privredni subjekti na području Republike Srbije koji u prethodne dve godine nisu poslovali sa gubitkom i to:

- privredni subjekti koji su u većinskom privatnom ili državnom vlasništvu, osim javnih preduzeća,
- privredni subjekti koji imaju učešće društvenog kapitala manje od 40%,

Namena:

- sredstva se koriste za kreditiranje svih privrednih grana sem (kreditiranja primarne poljoprivredne proizvodnje, proizvodnju i prodaju oružja i vojne opreme, organizovanje igara na sreću, proizvodnju i promet bilo kojim proizvodima koji se prema propisima smatraju zabranjenim),

Rok otplate: - do 5 godina uz tromesečnu otplatu kredita,

Grace period: - do godinu dana,

Kamatna stopa: - 2,8% na godišnjem nivou ukoliko je sredstvo obezbeđenja kredita garancija / avalirana menica poslovne banke, a u ostalim slučajevima 4% na godišnjem nivou uz primenu valutne klauzule,

Traženi iznos kredita ne može biti manji od 2 miliona dinara, a maksimalni iznos po jednom klijentu (uključujući i povezana lica) ne može biti veći od 300 miliona dinara za mala i srednja privredna društva, odnosno 500 miliona dinara za velika privredna društva.

U predračunsku vrednost ulaganja prihvataju se samo nova ulaganja, koja se vrše najkasnije 6 meseci pre datuma podnošenja zahteva za kredit, uz dostavljanje adekvatnih dokaza o prethodno izvršenim ulaganjima.

Obaveza korisnika kredita je da u periodu korišćenja kredita ne smanjuje broj zaposlenih radnika.

● **instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita i izmirenja obaveza po izdatim garancijama su:**

- garancija ili avalirane menice poslovne banke, ili
- menica i menično ovlašćenje dužnika,
- menica i menično ovlašćenje jemca/pristupioca dugu (ukoliko postoji jemstvo drugog pravnog lica),
- menica i menično ovlašćenje osnivača/akcionara dužnika,
- hipoteka prvog reda na nepokretnostima u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita, zavisno od hipotekovane nepokretnosti može iznositi:
 - do 80% tržišne vrednosti stambenog prostora (stanovi i porodične kuće),
 - do 70% tržišne vrednosti poslovnih zgrada i poslovnog prostora (kancelarije, upravne zgrade, ugostiteljski i trgovački objekti, hladnjače, benzinske pumpe),

- do 50% tržišne vrednosti proizvodnih i industrijskih objekata, hala, magacina, mlinova, silosa, garaža, pomoćnih objekata,
- do 70% tržišne vrednosti i građevinskog zemljišta,
- do 50% tržišne vrednosti poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
- zaloga na proizvodnoj opremi u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita može iznositi do 70% tržišne vrednosti nove opreme i do 50% tržišne vrednosti opreme starije od 2 godine,
- zaloga na akcijama preduzeća koja se kontinuirano kotiraju na Beogradskoj berzi u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita može iznositi do 40% tržišne vrednosti, stim da nominalna vrednost akcije koje se zalažu mora biti jednaka ili veća od iznosa potraživanja Fonda,
- zaloga na obveznicama stare devizne štednje do 90% tržišne vrednosti obveznica u momentu zalaganja,
- cesija potraživanja državnih institucija i privrednih društava, ukoliko iznos potraživanja pokriva celokupan iznos potraživanja Fonda,

Potrebna dokumentacija: zahtev - popunjen obrazac, investicioni program (ne stariji od 6 meseci), odluka nadležnog organa o usvajanju investicionog programa, statusna dokumentacija - izvod o upisu u registar, statut, rešenje o utvrđivanju PIB-a, obaveštenje o razvrstavanju privrednog društva, OD obrazac overen od strane poreske uprave, potvrda o izmirenim poreskim obavezama, finansijski izveštaji za 2009. i 2010. godinu, sa svim priložima, potvrda banke o prometu na računima za poslednju godinu i tekuću do momenta podnošenja zahteva, dokumentacija za planirana ulaganja - dokazi o vlasništvu, građevinska lokacijska dozvola, predmer i predračun ponuda za izvođenje radova...

KREDITI ZA TOS - TRAJNA OBRATNA SREDSTVA ZA PRAVNA LICA

Korisnici: Pravo korišćenja imaju privredni subjekti na području Republike Srbije koji u prethodne dve godine nisu poslovali sa gubitkom i to: privredni subjekti koji su u većinskom privatnom ili državnom vlasništvu, osim javnih preduzeća; privredni subjekti koji imaju učešće društvenog kapitala manje od 40%.

U s l o v i:

- krediti se odobravaju sa rokom otplate do 2 godine i odloženim rokom otplate do 9 meseci,
- kamatna stopa je 3% na godišnjem nivou, ukoliko je sredstvo obezbeđenja kredita garancija / avalirana menica poslovne banke a u ostalim slučajevima 4,5% na godišnjem nivou, uz primenu valutne klauzule,
- obaveza korisnika kredita je da u periodu korišćenja sredstava ne smanjuje broj zaposlenih radnika,

traženi iznos kredita ne može biti manji od 2 miliona dinara, a maksimalni iznos po jednom klijentu (uključujući i povezana lica) ne može biti veći od 300 miliona dinara za mala i srednja privredna društva, odnosno 500 miliona dinara za velika privredna društva.

- **instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita i izmirenja obaveza po izdatim garancijama su:**
 - garancija ili avalirane menice poslovne banke, ili
 - menica i menično ovlašćenje dužnika,
 - menica i menično ovlašćenje jemca/pristupioca dugu (ukoliko postoji jemstvo drugog pravnog lica),
 - menica i menično ovlašćenje osnivača/akcionara dužnika,
 - hipoteka prvog reda na nepokretnostima u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita, zavisno od hipotekovane nepokretnosti može iznositi:
 - do 80% tržišne vrednosti stambenog prostora (stanovi i porodične kuće),
 - do 70% tržišne vrednosti poslovnih zgrada i poslovnog prostora (kancelarije, upravne zgrade, ugostiteljski i trgovački objekti, hladnjače, benzinske pumpe),
 - do 50% tržišne vrednosti proizvodnih i industrijskih objekata, hala, magacina, mlinova, silosa, garaža, pomoćnih objekata,
 - do 70% tržišne vrednosti i građevinskog zemljišta,
 - do 50% tržišne vrednosti poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
 - zaloga na proizvodnoj opremi u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita može iznositi do 70% tržišne vrednosti nove opreme i do 50% tržišne vrednosti opreme starije od 2 godine,
 - zaloga na akcijama preduzeća koja se kontinuirano kotiraju na Beogradskoj berzi u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita može iznositi do 40% tržišne vrednosti, stim da nominalna vrednost akcije koje se zalažu mora biti jednaka ili veća od iznosa potraživanja Fonda,
 - zaloga na obveznicama stare devizne štednje do 90% tržišne vrednosti obveznica u momentu zalaganja,
 - cesija potraživanja državnih institucija i privrednih društava, ukoliko iznos potraživanja pokriva celokupan iznos potraživanja Fonda,

KRATKOROČNI KREDITI ZA PRAVNA LICA

Korisnici: pravna lica - privredna društva,

Namena: za povremena obratna sredstva za podsticanje konkurentnosti i likvidnosti domaće privrede

Rok otplate: od 3 - 12 meseci

Kamatna stopa: 3% godišnje, uz primenu valutne klauzule po srednjem kursu na dan uplate, iznos vraćenog kredita ne može biti manji od nominalnog iznosa puštenog kredita.

Obaveza korisnika kredita je da u periodu korišćenja kredita ne smanjuje broj zaposlenih radnika.

Iznos kredita ne može biti manji od 2 miliona dinara, a maksimalni iznos po jednom klijentu (uključujući i povezana lica) ne može biti veći od 300 miliona dinara za mala i srednja privredna društva, odnosno 500 miliona dinara za velika privredna društva.

Instrument obezbeđenja urednog vraćanja kredita: blanko sopstvene menice sa avalom poslovne banke ili garancija poslovne banke i blanko sopstvene menice korisnika kredita.

KREDITI ZA RAZVOJ PREDUZETNIŠTVA

Korisnici:

- Pravo korišćenja imaju preduzetnici registrovani u Agenciji za privredne registre koji u prethodne 2 godine nisu poslovali sa gubitkom.

Namena: sredstva se koriste za kreditiranje svih privrednih grana sem:

- kreditiranja primarne poljoprivredne proizvodnje,
- proizvodnju i prodaju oružja i vojne opreme,
- organizovanje igara na sreću,
- proizvodnju i promet bilo kojim proizvodima koji se prema propisima smatraju zabranjenim,

Uslovi:

- minimalni iznos kredita je 500.000 dinara, maksimalni 5 miliona dinara,
- visina kredita zavisi od boniteta preduzetnika, ocene programa i kvaliteta instrumenata obezbeđenja kredita,
- kamatna stopa je 3 % na godišnjem nivou, ukoliko je sredstvo obezbeđenja kredita garancija / avalirana menica poslovne banke, a u ostalim slučajevima 4,5% na godišnjem nivou uz primenu valutne klauzule,
- rok otplate je do 4 godine, grejs period do 1 godine,
- tromesečna otplata kredita,
- obaveza korisnika kredita je da u periodu korišćenja ne smanjuje broj zaposlenih.
- u predračunsku vrednost ulaganja prihvataju se samo nova ulaganja koja se vrše najkasnije 6 meseci pre datuma podnošenja zahteva za kredit, uz dostavljanje adekvatnih dokaza o prethodno izvršenim ulaganjima.

Instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita i izmirenja obaveza po izdatim garancijama su:

- garancija ili avalirane menice poslovne banke, ili
- menica i menično ovlašćenje dužnika,
- menica i menično ovlašćenje jemca/pristupioca dugu (ukoliko postoji jemstvo drugog pravnog lica),
- menica i menično ovlašćenje osnivača/akcionara dužnika,
- hipoteka prvog reda na nepokretnostima u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita, zavisno od hipotekovane nepokretnosti može iznositi:
 - do 80% tržišne vrednosti stambenog prostora (stanovi i porodične kuće),
 - do 70% tržišne vrednosti poslovnih zgrada i poslovnog prostora (kancelarije, upravne zgrade, ugostiteljski i trgovački objekti, hladnjače, benzinske pumpe),
 - do 50% tržišne vrednosti proizvodnih i industrijskih objekata, hala, magacina, mlinova, silosa, garaža, pomoćnih objekata,
 - do 70% tržišne vrednosti i građevinskog zemljišta,
 - do 50% tržišne vrednosti poljoprivrednog i šumskog zemljišta,
- zaloga na proizvodnoj opremi u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita može iznositi do 70% tržišne vrednosti nove opreme i do 50% tržišne vrednosti opreme starije od 2 godine,
- zaloga na akcijama preduzeća koja se kontinuirano kotiraju na Beogradskoj berzi u odnosu na čiju tržišnu vrednost visina odobrenog kredita može iznositi do 40% tržišne vrednosti, stim da nominalna vrednost akcije koje se zalažu mora biti jednaka ili veća od iznosa potraživanja Fonda,
- zaloga na obveznicama stare devizne štednje do 90% tržišne vrednosti obveznica u momentu zalaganja,
- cesija potraživanja državnih institucija i privrednih društava, ukoliko iznos potraživanja pokriva celokupan iznos potraživanja Fonda,

Potrebna dokumentacija:

- zahtev - popunjen obrazac,
 - poslovni plan - popunjen obrazac,
- statusna dokumentacija:
 - - izvod ili rešenje o upisu preduzetnika u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre,
 - rešenje o utvrđivanju PIB-a,
 - potvrda o izmirenim poreskim obavezama, izdata od strane poreske uprave, ne starija od 30 dana,
 - fotokopija lične karte osnivača,
- finansijska dokumentacija:
 - u zavisnosti od sistema vođenja knjigovodstva preduzetničke radnje dostavlja se: bilans stanja, bilans uspeha i statistički aneks, ili bilans uspeha i poresku prijavu, ili rešenja o paušalnom oporezivanju (za prethodne dve godine),

- ukoliko je od poslednjeg godišnjeg izveštaja prošlo više od 3 meseca, interni bilans uspeha ili stanja za 2011. godinu, zaključno sa mesecom koji prethodi mesecu podnošenja zahteva,
- original potvrda banke o prometu po tekućim računima za prethodnu i tekuću godinu, posebno po godinama,
- dokaz o uplati naknade za korišćenje usluga kreditnog biroa,
- saglasnost korisnika za pribavljanje izveštaja od kreditnog biroa na priloženom obrascu,
- dokumentacija za planirana ulaganja:
 - Za izgradnju/dogradnju/rekonstrukciju objekta:
 - dokaz o vlasništvu (pravu svojine) na zemljištu/objektu ili dokaz o pravu zakupa na zemljištu u javnoj svojini, za zemljište na kome će se graditi objekat, ukoliko je zemljište vlasništvo više lica potrebna overena saglasnost svih lica,
 - građevinska dozvola ili lokacijska dozvola,
 - predmer, predračun i ponude za izvođenje radova,
 - Za adaptaciju/sanaciju objekta:
 - dokaz o vlasništvu (pravu svojine) ili dokaz o pravu zakupa na nepokretnosti koja se adaptira i dokaz o vlasništvu na objektu koji je predmet zakupa,
 - rešenje kojim se odobrava izvođenje radova - adaptacije/sanacije objekta,
 - predmer, predračun i ponude za izvođenje radova.
- Original ponude ili profakture isporučilaca opreme ne starije od 30 dana.

START-UP KREDITI

Na osnovu Zakona o budžetu Republike Srbije i Programa Fonda za razvoj za 2011 godinu za start up kredite preduzetnika i pravnih lica predeljeno je 1 milijarda dinara.

Pravo na korišćenje sredstava imaju:

- preduzetnici i pravna lica na području Republike Srbije, registrovani u Agenciji za privredne registre od 1.01. 2010. godine i kasnije,
- podnosilac zahteva za kredit može biti samo lice koje:
 - nikad ranije nije bio vlasnik privrednog društva, odnosno preduzetnik
 - nikada ranije nije bio obveznik poreza na dobit, odnosno poreza na prihode od samostalne delatnosti,
 - nije zaposlen na neodređeno vreme u javnom preduzeću ili državnoj instituciji,
 - lice protiv koga se ne vodi istraga i koje nije bilo pravosnažno osuđivano za krivična dela protiv privrede i krivična dela protiv imovine,
 - lica do 55 godina starosti.

Sredstva se ne mogu koristiti za:

- programe primarne poljoprivredne proizvodnje,
- kreditiranje trgovine,
- kupovinu polovne opreme,
- kupovinu putničkih vozila,
- proizvodnju i prodaju oružja i vojne opreme,
- organizovanja igara na sreću,
- za pozajmice drugim licima.,
- delatnosti koje su zabranjene domaćim propisima i međunarodnim konvencijama i propisima.

START-UP KREDITI ZA PREDUZETNIKE

- **Namena kredita:** izgradnja / dogradnja/rekonstrukcija / adaptacija/sanacija poslovnog prostora / proizvodnih i industrijskih objekata ili za kupovinu nove opreme. Nabavka trajnih obrtnih sredstava 20% od iznosa kredita.
- iznos kredita: **od 500.000 do 1,5 miliona dinara,**
- kamatna stopa: **3% na godišnjem nivou** uz primenu valutne klauzule,
- rok otplate: **5 godina sa periodom počeka do 12 meseci,**
- način otplate: tromesečna otplata kredita.

Instrumenti obezbeđenja kredita su:

- hipoteka prvog reda na nepokretnosti, ili zemljištu u privatnom vlasništvu (korisnika kredita ili drugog lica) čija tržišna vrednost obezbeđuje povraćaj kredita uvećanog za pripadajuću kamatu, ili
- ugovorno jemstvo (ili pristupanje dugu) pravnog lica ili preduzetnika za korisnika kredita, sa odgovarajućim instrumentima obezbeđenja jemca, odnosno pristupioca duga,

- obaveza korisnika je da dostavi i odgovarajući broj blanko sopstvenih menica,

Realizacija sredstava

- odobrena sredstva za kupovinu opreme se uplaćuju direktno na račun isporučioaca opreme,

START-UP KREDITI ZA PRAVNA LICA

- **Namena kredita:** izgradnja / dogradnja/rekonstrukcija / adaptacija/sanacija poslovnog prostora / proizvodnih i industrijskih objekata ili za kupovinu nove opreme. Nabavka trajnih obrtnih sredstava 20% od iznosa kredita.
- iznos kredita: **od 500.000 do 5 miliona dinara,**
- kamatna stopa: **3% na godišnjem nivou** uz primenu valutne klauzule,
- rok otplate: **5 godina sa periodom počeka do 12 meseci,**
- način otplate: tromesečna otplata kredita.

Instrumenti obezbeđenja vraćanja kredita:

- hipoteka prvog reda na nepokretnosti, ili zemljištu u privatnom vlasništvu (korisnika kredita ili drugog lica) čija tržišna vrednost obezbeđuje povraćaj kredita uvećanog za pripadajuću kamatu, ili
- ugovorno jemstvo (ili pristupanje dugu) pravnog lica za korisnika kredita, sa odgovarajućim instrumentima obezbeđenja jemca, odnosno pristupioaca duga za kredite u iznosu do 2,5 miliona dinara,
- obaveza korisnika je da dostavi i odgovarajući broj blanko sopstvenih menica,

Realizacija sredstava

- odobrena sredstva za kupovinu opreme se uplaćuju direktno na račun isporučioaca opreme,
- odobrena sredstva za finansiranje građevinskih radova koji su veći od 1,5 miliona dinara se uplaćuju izvršiocu građevinskih radova na osnovu dostavljenih situacija,

Potencijalni korisnici podnose zahteve **Fondu za razvoj Republike Srbije u Centrali Fonda u Nišu i filijalama.**

Prijem zahteva će se vršiti počev od 1. aprila 2011. godine sve dok se ne potroše sredstva za ovu namenu.

PROGRAM PODSTICANJA RAVNOMERNOG REGIONALNOG RAZVOJA

PROGRAM VLADE ZA PODSTICANJE PROIZVODNJE I ZAPOSŁJAVANJA U DEVASTIRANIM PODRUČJIMA U 2011. GODINI (na osnovu Uredbe o uslovima za podsticanje proizvodnje i zapošljavanja u devastiranim područjima u 2011. godini) (Sl. glasnik RS br. 3/2011)

- **Cilj** programa je podsticanje i privlačenje novih investicija kao i rehabilitovanje privrednih društava, koja imaju probleme u poslovanju, a čije se sedište i organizovana proizvodnja nalazi na devastiranom području.
- **Pod devastiranim područjima** - u smislu programa su jedinice lokalne uprave iz IV grupe, shodno Zakonu o regionalnom razvoju, a čiji je stepen razvijenosti ispod 50% republičkog proseka, i to su:
 - Babušnica, Bela Palanka, Blace, Bojnik, Bosilegrad, Bujanovac, Varvarin, Vladičin Han, Vlasotince, Gadžin Han, Golubac, Doljevac, Žabari, Žagubica, Žitište, Žitorada, Knić, **Krupanj**, Kuršumljija, Kučevo, Lebane, **Ljubovija**, **Mali Zvornik**, Malo Crniče, Medveđa, Merošina, **Mionica**, Nova Crnja, **Osečina**, Plandište, Preševo, Prijepolje, Ražanj, Rača, Rekovac, Svrnjig, Sjenica, Trgovište, Tutin, Crna Trava.
- Sredstva se usmeravaju odobravanjem kredita u vidu **dugoročnih investicionih kredita**, za izgradnju novih objekata, proširenje kapaciteta postojećih objekata (rekonstrukciju i modernizaciju), nabavku opreme, i **kredite za trajna obrtna sredstva** za programe ulaganja na devastiranim područjima.

Korisnici kredita:

- **Privredno društvo odnosno drugo pravno lice**, kao nosilac investicije, budući strateški partner ako ispunjava sledeće uslove:
 - da je veliko ili srednje privredno društvo koje se bavi proizvodnjom,
 - da posluje duže od 5 godina,
 - da ima najmanje 50 zaposlenih,
 - da redovno isplaćuje zarade zaposlenima,
 - da ima pismo o namerama u kome daje prikaz mogućnosti učešća u rehabilitovanju društva,
 - da ima poslovni plan.
- **Novoformirano privredno društvo**, čiji su osnivači privredno društvo koje ima proizvodnju u devastiranom području i/ili privredno društvo koje je zainteresovano za ulaganje a ispunjava već navedene uslove,

- **Privredno društvo koje je reorganizovano u postupku stečaja** a čijem programu je predviđena saradnja sa strateškim partnerom pod uslovom da strateški partner ispunjava ove uslove, kojim je predviđeno da je jedna od mera i uzimanje kredita u skladu sa ovom Uredbom i da ima poslovni plan, odnosno plan reorganizacije društva.

Uslovi kredita:

- kamatna stopa **1% godišnje fiksno**, uz garanciju ili aval banke i **2%** uz ostala sredstva obezbeđenja,
- rok otplate kredita **do 8 godina** uz period počeka do 2 godine, a najviše 3 godine,
- krediti se odobravaju uz primenu valutne klauzule do najvišeg iznosa iskazanog u dinarskoj protivvrednosti po zvaničnom srednjem kursu NBS na dan puštanja kredita koji može biti:
- **za veliko preduzeće do 8 miliona evra,**
- **za srednje preduzeće do 4 miliona evra.**

Kriterijum za odobravanje kredita je tržišna opravdanost investicija koja se proverava ocenom mogućnosti revitalizacije postojećih kapaciteta, kao i ocenom uspešnosti novih investicija. Primenjivaće se i sledeći kriterijumi: Ocena finansijskog stanja i kreditne sposobnosti korisnika kredita, odnosno osnivača novoformiranog privrednog društva, kao i ekonomska ocena programa.

Prednost pri odobravanju kredita imaće:

- privredno društvo sa većim brojem zaposlenih, projekti - programi koji obezbeđuju veći broj zaposlenih licima evidentiranim kod Nacionalne službe za zapošljavanje na području opštine na kojoj se realizuje program,
- nosilac investicije koji ima sopstveno učešće u investiciji,
- privredno društvo u čijem programu oporavka učestvuje opština na čijoj teritoriji ima organizovanu proizvodnju putem davanja određenih povlastica u vidu oslobađanja od plaćanja određenih poreza i taksi koje ona ubira ili da opština obezbedi strateškom partneru dodatne olakšice u vidu zemljišta za proširenje i sl....

Instrumenti obezbeđenja kredita:

- zaloga na opremi za proizvodnju i/ili na opremi za proizvodnju koja bi se kupovala iz kredita, uz dostavljanje prateće dokumentacije,
- menica i menično ovlašćenje dužnika,
- i ili menica i menično ovlašćenje jemca,
- i ili menica i menično ovlašćenje pristupioca duga,
- i ili menica i menično ovlašćenje vlasnika dužnika,
- i ili garancija poslovne banke ili avalirana menica,
- i ili hipoteka prvog, drugog i višeg reda na nepokretnostima (tržišna vrednost navedenih instrumenata obezbeđenja u odnosu na vrednost kredita mora da bude 0,5 : 1.

Program sprovode Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, Fond za razvoj, a kontrolu namenskog korišćenja kredita vrši Ministarstvo finansija - Poreska uprava.

PROGRAM PODSTICANJA I RAZVOJA PRIVREDNIH SUBJEKATA U NERAZVIJENIM OPŠTINAMA U 2011. GODINI (Uredba o uslovima za podsticaj i razvoj privrednih subjekata u nerazvijenim opštinama u 2011. godini) (Sl. glasnik RS br. 3/2011)

Sredstva su namenjena za:

- izgradnju novih objekata, proširenje kapaciteta postojećih objekata, (rekonstrukcija i modernizacija), nabavku opreme i kredite za trajna obrtna sredstva za projekte iz oblasti: industrije, prerađivačkih kapaciteta u poljoprivredi i sektoru usluga na području opština koje pripadaju III i IV grupi, industrije u nerazvijenim opštinama, proširenje poslovanja postojećih samostalnih radnji - krediti za finansiranje proširenja delatnosti,
- proširenje poslovanja postojećih samostalnih radnji - krediti za finansiranje proširenja delatnosti.

• Nerazvijene opštine:

- **III** grupu čine jedinice lokalne samouprave čiji je stepen razvijenosti u rasponu **od 60 do 80% republičkog proseka** i to: Aleksinac, Arandelovac, Bajina Bašta, Batočina, **Bogatić**, Boljevac, Velika Plana, Veliko Gradište, **Vladimirci**, Despotovac, Dimitrovgrad, Žabalj, Ivanjica, Irig, Kovačica, Kovin, **Koceljeva**, Leskovac, **Ljig**, Majdanpek, Mali Idoš, Negotin, Nova Varoš, Novi Pazar, Opovo, Priboj, Prokuplje, Raška, Svilajnac, Sečanj, Smederevska Palanka, Srbobran, Trstenik, Čičevac, **Ub**, Čoka,
- **IV** grupu čine jedinice lokalne samouprave čiji je stepen razvijenosti **ispod 60% republičkog proseka**: Ali Bunar, Babušnica, Bela Palanka, Bela Crkva, Blace, Bojnik, Bosilegrad, Brus, Bujanovac, Varvarin, Vladičin Han, Vlasotince, Gadžin Han, Golubac, Doljevac, Žabari, Žagubica, Žitište, Žitorađa, Knić, Knjaževac, **Krupanj**, Kuršumlija, Kučevo, Lebane, **Ljubovija**, **Mali Zvornik**, Malo Crniće, Medveđa, Merošina, **Mionica**, Nova Crnja, **Osečina**, Petrovac, Plandište, Preševo, Prijepolje, Ražanj, Rača, Rekovac, Svrljig, Sjenica, Surdulica, Trgovište, Tutin, Crna Trava,
- Sredstva se usmeravaju odobravanjem kredita u vidu **dugoročnih kredita i izdavanja garancija od strane Fonda.**

Vrste i uslovi kredita:

- **kreditni za izgradnju, rekonstrukciju, modernizaciju i nabavku opreme** će se odobravati sa rokom otplate do 5 godina i periodom počka do 1 godine,
- **kreditni za trajna obrtna sredstva** će se odobravati sa rokom otplate do 2 godine i periodom počka do 9 meseci,
- **kreditni za preduzetnike** će se odobravati sa rokom otplate do 4 godine i periodom počka do 1 godine,
- **iznos kredita za pravno lice** ne može biti manji od 2 miliona dinara, a maksimalni iznos kredita - garancije po jednom klijentu (uključujući i povezana lica) ne može biti veći od 300 miliona dinara za mala i srednja privredna društva, odnosno 500 miliona dinara za velika privredna društva, a za **preduzetnike** minimalni iznos je 500.000 dinara, a maksimalni 5 miliona dinara,

kamatna stopa:

- 1,5% godišnje fiksno ukoliko je sredstvo obezbeđenja garancija/avalirana menica poslovne banke, a u ostalim slučajevima 2,5% na godišnjem nivou za ulaganja na području III grupe nerazvijenosti;
- 1% godišnje fiksno ukoliko je sredstvo obezbeđenja garancija/avalirana menica banke, a u ostalim slučajevima 2% na godišnjem nivou fiksno za ulaganje na području IV grupe nerazvijenosti, a za izdavanje garancije Fond će naplaćivati proviziju u visini od 2% godišnje od iznosa koji garantuje.

Kriterijum za odobravanje kredita i ili izdavanje garancija je ocena finansijskog stanja i kreditne sposobnosti korisnika kredita kao i ekonomska ocena programa potencijalnih korisnika kredita ili garancija, pri čemu će prednost imati programi u kojima korisnici učestvuju sa sopstvenim sredstvima i ili obezbeđuju radna mesta licima evidentiranim kod Nacionalne službe za zapošljavanje.

Instrumenti obezbeđenja kredita:

- menica dužnika,
- i ili menica jemca,
- i ili menica i pristupioca duga,
- i ili menica i vlasnika dužnika,
- i ili garancija poslovne banke ili avalirana menica,
- i ili zaloga na opremi,
- i ili zaloga na akcijama preduzeća koje se kotira na berzi,
- i ili zaloga na obveznicama stare devizne štednje,
- i ili cesija potraživanja državnih institucija i preduzeća,
- i ili hipoteka prvog reda na nepokretnostima (tržišna vrednost navedenih instrumenata obezbeđenja u odnosu na vrednost kredita mora da bude 1: 1).

Program sprovode Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja, Fond za razvoj, a kontrolu namenskog korišćenja kredita vrši Ministarstvo finansija - Poreska uprava.

PROGRAM ULAGANJA U RADNO INTENZIVNE GRANE PRERAĐIVAČKE INDUSTRIJE U NEDOVOLJNO RAZVIJENIM OPŠTINAMA U 2011. GODINI (Uredba o uslovima za ulaganje u radno intenzivne grane prerađivačke industrije u nedovoljno razvijenim opštinama u 2011. godini) (Sl. glasnik RS br. 3/2011)

Sredstva su namenjena za: izgradnju novih objekata, proširenje kapaciteta postojećih objekata, (rekonstrukcija i modernizacija), nabavku opreme i kredite za trajna obrtna sredstva za projekte u radno intenzivnim granama prerađivačke industrije na područjima opština II, III i IV grupe.

• **Nedovoljno razvijene opštine:**

- II grupa su jedinice lokalne samouprave čiji je stepen razvijenosti u rasponu **od 80 do 100% republičkog proseka** i to: Aleksandrovac, Ada, Bač, Bački Petrovac, Bor, Vranje, Zaječar, Kladovo, Kraljevo, Lapovo, **Loznica**, Novi Bečej, Novi Kneževac, Odžaci, Paraćin, Požega, Ruma, Soko Banja, Titel, Topola, Čuprija, Šid,
- III grupu čine jedinice lokalne samouprave čiji je stepen razvijenosti u rasponu **od 60 do 80% republičkog proseka** i to: Aleksinac, Arandelovac, Bajina Bašta, Batočina, **Bogatić**, Boljevac, Velika Plana, Veliko Gradište, **Vladimirci**, Despotovac, Dimitrovgrad, Žabalj, Ivanjica, Irig, Kovačica, Kovin, **Koceljeva**, Leskovac, **Ljig**, Majdanpek, Mali Idoš, Negotin, Nova Varoš, Novi Pazar, Opovo, Priboj, Prokuplje, Raška, Svilajnac, Sečanj, Smederevska Palanka, Srbobran, Trstenik, Čičevac, **Ub**, Čoka,
- IV grupu čine jedinice lokalne samouprave čiji je stepen razvijenosti **ispod 60% republičkog proseka**: Ali Bunar, Babušnica, Bela Palanka, Bela Crkva, Blace, Bojnik, Bosilegrad, Brus, Bujanovac, Varvarin, Vladičin Han, Vlasotince, Gadžin Han, Golubac, Doljevac, Žabari, Žagubica, Žitište, Žitorađa, Knić, Knjaževac, **Krupanj**, Kuršumljica, Kučevo, Lebane, **Ljubovija**, **Mali Zvornik**, Malo Crniće, Medveđa, Merošina, **Mionica**, Nova Crnja, **Osečina**, Petrovac, Plandište, Preševo, Prijepolje, Ražanj, Rača, Rekovac, Svrljig, Sjenica, Surdulica, Trgovište, Tutin, Crna Trava,
- Sredstva se usmeravaju odobravanjem kredita u vidu **dugoročnih kredita i izdavanja garancija od strane Fonda.**

- **Radno intenzivne grane prerađivačke industrije**, u smislu ove Uredbe su proizvodnja: **odevnih predmeta i krzna, kože i predmeta od kože i obuće, prerade od drveta i plute, od ostalih minerala, metalnih proizvoda osim mašina, ostalih mašina i uređaja, kancelarijskih i računskih mašina, preciznih i optičkih instrumenata, ostalih saobraćajnih sredstava, nameštaja i sličnih proizvoda, u automobilske industriji i elektronske industriji.**

Vrste i uslovi kredita:

- **kreditni za izgradnju, rekonstrukciju, modernizaciju i nabavku opreme** će se odobravati sa rokom otplate do 5 godina i periodom počka do 1 godine,
- **kreditni za trajna obrtna sredstva** će se odobravati sa rokom otplate do 2 godine i periodom počka do 9 meseci,
- **kreditni za preduzetnike** će se odobravati sa rokom otplate do 4 godine i periodom počka do 1 godine,
- **iznos kredita za pravno lice** ne može biti manji od 2 miliona dinara, a maksimalni iznos kredita - garancije po jednom klijentu (uključujući i povezana lica) ne može biti veći od 300 miliona dinara za mala i srednja privredna društva, odnosno 500 miliona dinara za velika privredna društva, a za **preduzetnike** minimalni iznos je 500.000 dinara, a maksimalni 5 miliona dinara,

kamatna stopa:

- 2,5% godišnje fiksno ukoliko je sredstvo obezbeđenja garancija/avalirana menica poslovne banke a u ostalim slučajevima 3,5% za ulaganja u radno intenzivne grane na području jedinica lokalne samouprave II grupe nerazvijenosti;
- 1,5% godišnje fiksno ukoliko je sredstvo obezbeđenja garancija/avalirana menica poslovne banke, a u ostalim slučajevima 2,5% za ulaganje na području III grupe nerazvijenosti,
- 1% na godišnjem nivou fiksno ukoliko je sredstvo obezbeđenja garancija/avalirana menica poslovne banke a u ostalim slučajevima 2% za ulaganja na području IV grupe nerazvijenosti,
- za izdavanje garancije Fond će naplaćivati proviziju u visini od 2% godišnje od iznosa koji garantuje,
- kreditni se odobravaju sa valutnom klauzulom.

Kriterijum za odobravanje kredita i ili izdavanje garancija je ocena finansijskog stanja i kreditne sposobnosti korisnika kredita kao i ekonomska ocena programa potencijalnih korisnika kredita ili garancija, pri čemu će prednost imati programi u kojima korisnici učestvuju sa sopstvenim sredstvima i ili obezbeđuju radna mesta licima evidentiranim kod Nacionalne službe za zapošljavanje.

Pri odobravanju će se polaziti i od ocene finansijskog stanja i kreditne sposobnosti korisnika kredita kao i ekonomske ocene programa.

Instrumenti obezbeđenja kredita:

- menica dužnika,
- i ili menica jemca,
- i ili menica pristupioca duga,
- i ili menica vlasnika dužnika,
- i ili garancija poslovne banke ili avalirana menica,
- i ili hipoteka prvog reda na nepokretnostima,
- i ili zaloga na opremi,
- i ili zaloga na akcijama preduzeća koja se kontinuirano kotiraju na Beogradskoj berzi,
- i ili zaloga na obveznicama stare devizne štednje,
- i ili cesija potraživanja državnih institucija i preduzeća (kada je obaveza plaćanja nastala).

Tržišna vrednost instrumenata obezbeđenja u odnosu na vrednost kredita i garancije mora da bude 1 : 1. Kada se kao instrument obezbeđenja dostavlja menica, pored menice klijent mora dostaviti i menično ovlašćenje. Program sprovede Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja i Fond za razvoj.

KREDITIRANJE STARIH I UMETNIČKIH ZANATA

Pravilnik o određivanju poslova koji se smatraju umetničkim i starim zanatima(Sl. glasnik 21/2005 i 1/2010)

"**Umetničkim zanatima** smatraju se poslovi oblikovanja plemenitih materijala, kamena, metala, drveta, tekstila, stakla i drugih materijala, pri čijoj izradi dolazi do izražaja lični ukus i veština proizvođača po njegovoj zamisli ili nacrtu, odnosno po zamisli ili nacrtu drugog lica".

Spisak umetničkih zanata:

- izrada ćilima, tapiserija i drugih umetničkih tkanja, umetnička obrada drveta, kamena, stakla, gline, gipsa i sličnih materijala;
- umetnička obrada plemenitih metala, kujundžijsko-filigrantskih, zlatarsko-juvelirskih,
- brušenje dragog i poludragog kamena,
- ručna izrada umetničkih gravura i pečata,
- kaligrafija (kaligrafsko pisanje),
- umetnička izrada predmeta od kovanog gvožđa, bakra i drugih metala,
- slikanje na tekstilnim vlaknima,

- umetnički vez,
- umetničko štepanje,
- izrada u drvetu umetničkih predmeta, intarzija i duboreza,
- izrada i restauracija stilskog nameštaja,
- restauracija starih i raritetnih knjiga, slika,
- umetnička obrada poveza: knjiga, albuma,
- izrada i restauracija umetničkih fotografija,
- konzervacija, restauracija i rekonstrukcija pokretnih i nepokretnih kulturnih dobara,
- preparacija i konzerviranje papira, tekstila, kože, drveta, keramike, stakla, kamena, metala, zidnih i štafelajnih slika,
- slikanje na staklu, keramici, drvetu, kamenu, jajima, tikvama i sličnim predmetima,
- izrada sobnih i drugih svetiljki i senila,
- ručna izrada ukrasnih i umetnički oblikovanih predmeta od papira i kartona,
- umetnička izrada odnosno dorada sakralnih i drugih ukrasnih i upotrebnih predmeta i ikonopisa, pozlaćivanjem - ručnim oblikovanjem i nanošenjem zlatnih listića,
- umetnička izrada nakita od metala, klirita, stakla, štrasa i sličnog materijala,
- umetnička izrada vitraža,
- umetnička pretežno ručna izrada šešira i raznih vrsta kapa i rukavica,
- krojenje i šivenje scenskog kostima,
- ručna izrada umetnički oblikovanih maketa u staklenim flašama i sličnim ambalažama i drugih umetnički oblikovanih suvenira,
- oružarski zanat za izradu kopija nefunkcionalnog oružja prema postojećim muzejskim uzorcima vatrenog i hladnog oružja kao i prateće opreme za to.

Starim zanatima smatraju se poslovi izrade i dorade predmeta na način, pod uslovima i od materijala kojima se čuva i održava izraz tradicionalnog narodnog stvaralaštva. Starim zanatima smatraju se i zanati kojima se priprema i proizvodi hrana, na tradicionalni način:

- lončarski, grnačrski, crepuljarski,
- kolarski,
- kazandžijski,
- bačvarski, pinterski i kačarski,
- ručna izrada satova i časovnika i delova za iste,
- terzijsko-abadžijski,
- jorgandžijski,
- oštrački (brusački),
- kovačko-potkivački,
- izrada zvona svih vrsta i praporaka,
- opančarski,
- lpžarski,
- čurčijski,
- remenarski i sedlarski (ručni duborez u koži),
- drvodeljski,
- klomparski i izrada nanula,
- asurdžijski,
- papudžijski,
- mutavdžijski,
- vunovlačarski,
- užarski,
- kamenorezački,
- korparsko-pletarska izrada predmeta od like, rogoza, komušine, rafije, slame, trske,
- voskarsko-liciderski,
- kaldrmdžijski,
- gajtansžijski,
- stakloduvački,
- bojadžijski,
- sapundžijski,
- vlasuljarski,
- sitarski i rešetarski,
- pečenje kreča, čumura i pravljenje katrana,
- izrada fenjera,
- izrada grebena za grebanje vune i kućine,

- izrada grebena i brda za tkanje,
- popravka, kalaisanje, emajliranje i cinkovanje posuda,
- izrada kaljeva za peći i vatrostalne opeke,
- izrada i restauracija narodnih muzičkih instrumenata na tradicionalni način,
- valjanje sukna,
- tkanje tepiha, platna, svile,
- proizvodnja svile na tradicionalni način,
- izrada četki, metli i drugih sličnih proizvoda,
- kopanje bunara,
- izrada mlinskih kamenova i bruseva,
- prepariranje i punjenje ptica i životinja,
- prečišćavanje perja,
- ručno ispiranje zlata na tradicionalni način,
- ručno pletenje ribarskih mreža,
- prevoz fijakerom,
- bombondžijski,
- medičarski,
- sodadžijski,
- crevarski,
- priprema pojedinih proizvoda od mesa i mleka i biljnih proizvoda na tradicionalni način,
- mlevenje žitarica preko vodenica - potočara,
- priprema hleba pod sačem i u crepulji.

Korisnici:

- Pravo korišćenja imaju preduzetnici registrovani u Agenciji za privredne registre koji u prethodne 2 godine nisu poslovali sa gubitkom i za koje je Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja izdalo poseban sertifikat.

Uslovi:

- minimalni iznos kredita je 500.000 dinara, maksimalni 2 miliona dinara,
- kamatna stopa je 1 % na godišnjem nivou, uz primenu valutne klauzule,
- rok otplate je do 5 godina, grejs period do 1 godine,
- tromesečna otplata kredita,

instrumenti obezbeđenja urednog vraćanja kredita i izmirenja obaveza po izdatim garancijama su:

- menice kreditno sposobnih žiranata za kredite od 500.000 dinara, ili
- ugovorno jemstvo (ili pristupanje dugu) pravnog lica ili preduzetnika za korisnika kredita sa odgovarajućim instrumentima obezbeđenja jemca, odnosno pristupioca duga,
- ručna zaloga na proizvodnoj opremi:
 - nova ili postojeća oprema - visina kredita može biti 70% tržišne vrednosti opreme,
 - starija oprema od 2 godine - visina kredita može biti 50% tržišne vrednosti opreme.

Pored navedenih instrumenata obaveza korisnika je da dostavi i odgovarajući broj blanko sopstvenih menica.

Prijem zahteva se vrši od 1.04.2011. godine dok se ne potroše sredstva za ovu namenu.

Program sa pratećom dokumentacijom je dostupan na elektronskim stranama Fonda za razvoj Republike Srbije - www.fondzarazvoj.gov.rs

FOND ZA RAZVOJ REPUBLIKE SRBIJE, Bulevar Nemanjića 14a, 18000 Niš, 018/4150-199, 4150-200
FILIJALA BEOGRAD, Knez Mihajlova 14, Beograd, tel: 011/2629-786, 2621-856, 3282-193, 2628-636, 3283-771,
 2628-594, 2633-129, 3282-195, 2628-869, 2621-338
www.fondzarazvoj.gov.rs, e-mail: office@fondzarazvoj.rs

REGIONALNA PRIVREDNA KOMORA VALJEVO, Karadordeva 64,

Udruženje za bankarstvo, berzanske i druge finansijske poslove i osiguranje imovine i lica
 Tel: 014/221-721, fax: 014/220-987, e-mail: ljuba@rpk-valjevo.co.rs
www.inwestserbia.com, e-mail: office@rpk-valjevo.co.rs

REGIONALNA PRIVREDNA KOMORA VALJEVO

FINANSIJSKA PODRŠKA SEKTORU MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA I PREDUZETNIŠTVA

Finansijska podrška sektoru malih i srednjih preduzeća i preduzetništvu realizuje se preko **NACIONALNE AGENCIJE ZA REGIONALNI RAZVOJ I MINISTARSTVA EKONOMIJE I REGIONALNOG RAZVOJA** i sledećih programa:

- Program podrške razvoju konkurentnosti MSPP,
- Program podrške udruženjima preduzetnika,
- Program podrške MSP za jačanje inovativnosti,
- Program podrške za razvoj inovativnih klastera.

Program podrške razvoju konkurentnosti MSPP

Cilj Programa: pružanje direktne podrške razvoju konkurentnosti MSPP kroz učešće u finansiranju troškova konsultantskih usluga u vidu bespovratnih sredstava.

Oblast podrške:

- uređenje poslovanja u skladu sa zahtevima standarda kvaliteta,
- poboljšanje postojećih i razvoj novih tehnoloških procesa, proizvoda i usluga,
- edukacija menadžmenta i zaposlenih kroz specijalizovane obuke,
- unapređenje bezbednosti i zdravlja na radu u okviru zaštite na radu i procene rizika radnih mesta.

Ovim Programom do ove godine Nacionalna agencija za regionalni razvoj odobrila je podršku za 320 preduzeća u ukupnom iznosu od 60 miliona dinara.

Za 25 preduzeća i preduzetnika sa područja RPK Valjevo odobreno je ukupno 4,2 miliona dinara.

Javni poziv za dodelu bespovratnih sredstava u okviru Programa podrške razvoju konkurentnosti MSPP i preduzetnika raspisan 28. februara 2011. godine, i trajao do 28.03.2011. godine.

Pravo na dodelu sredstava: mala i srednja preduzeća i preduzetnici koji se bave proizvodnjom ili pružanjem usluga, a koja ispunjavaju sledeće uslove:

- da su u većinskom domaćem privatnom vlasništvu i da su registrovana na teritoriji RS,
- da uspešno posluju u prethodne dve godine i vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva,
- da su izmirili obaveze po osnovu poreza i doprinosa,
- da u ovoj godini nisu po istom osnovu koristili podsticajna sredstva drugih državnih institucija
- sredstva se dodeljuju u iznosu od 50.000 dinara do 500.000, pri čemu se ostvruje pravo na povraćaj do 50 % troškova odobrenog projekta

Program podrške udruženjima preduzetnika

Cilj programa : unapređenje rada i jačanje kapaciteta udruženja i promocija preduzetničkog udruživanja

U okviru realizacije Programa podrške udruženjima preduzetnika u 2010 godini odobreno 11 miliona dinara za podršku 36 udruženja :

- za usavršavanje menadžmenta i zaposlenih u članicama udruženja,
- promotivne aktivnosti,
- izrada projekata za podsticanje preduzetništva,
- učešće na sajmovima i izložbama
- sredstva su odobravana u iznosu od 100.000 do 500.000 dinara po udruženju, za realizaciju više projekata i aktivnosti

Program podrške MSP za jačanje inovativnosti

Cilj Programa: podrška razvoju kulture investiranja MSP u inovacije radi povećanja konkurentnosti, kroz sufinansiranje dela opravdanih troškova za

I grupu aktivnosti

- unapređenje organizacione strukture preduzeća(edukacija menadžmenta u vezi sa uvođenjem novih proizvoda ili procesa rada)
- inovacije u oblasti marketinga (izrada marketing plana novog proizvoda ili usluge, izrada prognoze tražnje za novim proizvodima)
- razvoj u oblasti informaciono-komunikacione tehnologije (internet, računarsko povezivanje preduzeća sa dobavljačima, uvođenje softvera za praćenje proizvodnje, zaliha)

II grupa aktivnosti

- otkup prava na domaći patent i patentnu dokumentaciju
- razvoj novog ili poboljšanje postojećeg proizvoda i usluge
- izrada i ispitivanje prototipa i novog dizajna proizvoda i ambalaže

- uvođenje i testiranje novog procesa proizvodnje

Javni poziv za dodelu bespovratnih sredstava u okviru Programa podrške MSP za jačanje inovativnosti raspisan je i realizovan u 2010 godini i za tu namenu odobreno je 40 miliona dinara, pojedinačno podrška je iznosila od 800.000 dinara za I grupu aktivnosti do 1,5 miliona dinara za II aktivnosti

Program podrške razvoju inovativnih klastera

Program sprovodi Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja u saradnji sa Nacionalnom agencijom za regionalni razvoj i za ove namene u 2010 godini utrošeno je 30 miliona dinara za projekte :

- novoosnovanih inovativnih klastera, koji su registrovani posle 1.juna 2008.godine, sa iznosom od 200.000 dinara do 800.000 dinara,
- postojećim inovativnim klasterima u razvojnoj fazi, kada ispunjavaju uslove za inovativne projekte, sa iznosom od 2 miliona dinara do 14 miliona.

Klasteri ostvaruju pravo na sufinansiranje do 50 % troškova projektnih aktivnosti i to :

Za novoosnovane klasteru u početnoj fazi :

- reklamiranje aktivnosti klastera za privlačenje novih članova,
- upravljanje objektima klastera kojima je otvoren pristup(operativni troškovi)
- organizaciju programa usavršavanja, radionica i konferencija kojima se podstiče razmena znanja i povezivanje članova klastera
- uvođenje standarda i usaglašavanje sa propisima EU, uvođenja sistema kvaliteta i sertifikacije,

Za postojeće inovativne klasteru- u razvojnoj fazi rada :

- izrada studija izvodljivosti za zajedničke infrastrukturne projekte i razvoj zajedničkih usluga klastera,
- uvođenje standarda i usaglašavanje sa propisima EU, uvođenja sistema kvaliteta i sertifikacije,
- Istraživanje i ispitivanje radi sticanja novih znanja i veština i razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga, uz korišćenje resursa NIO,
- Izrada i testiranje prototipa i novog dizajna proizvoda i ambalaže
- Zaštita intelektualne svojine, otkup prava na patent i patentnu dokumentaciju
- organizaciju programa usavršavanja, radionica i konferencija kojima se podstiče razmena znanja i povezivanje članova klastera

Mentoring za 150 MSPP (aktuelan Javni poziv)

Javni poziv sprovodi Nacionalna agencija za regionalni razvoj u saradnji sa regionalnim agencijama i centrima, sa ciljem da se sprovede besplatna usluga mentoringa za odabranih 150 preduzetnika/privrednih društava u trajanju do 50 sati, do kraja novembra 2011 godine.

Mentoring je proces podrške preduzećima koja se nalaze u presudnom trenutku za razvoj ili opstanak, čiji je cilj prevazilaženje trenutne situacije.

Nacionalna agencija za regionalni razvoj standardizovala je mentoring kao uslugu u okviru realizacije projekta : Institucionalizacija mentoringa kao usluge za MSPP, finansiranog od strane Vlade Japana, odnosno preko JICE-Japanske agencije za međunarodnu saradnju

Mentoring usluga obuhvata :

- dijagnostikovanje-analiza trenutne situacije u preduzeću/ kod preduzetnika,
- pomoć u pripremi razvojnih aktivnosti -planova, projekata,
- savetovanje i koordinacija aktivnosti usmerenih na pristupanje fondovima, novim tehnologijama,
- pomoć u pripremi dokumentacije koja se podnosi poslovnim bankama i drugim institucijama,
- pomoć pri implementaciji razvojnih aktivnosti/ planova/projekata,
- pomoć u pronalaženju potrebnih informacija i konsating
- obuka

Pravo da učestvuju u javnom pozivu imaju mala i srednja preduzeća i preduzetnici koji se bave proizvodnjom ili pružanjem usluga, a koja ispunjavaju sledeće uslove:

- da su u većinskom domaćem privatnom vlasništvu i da su registrovana na teritoriji RS,
- da uspešno posluju u prethodne dve godine ,
- da su izmirili obaveze po osnovu poreza i doprinosa,
- da ne obavljaju delatnost u okviru vojne industrije i ne organizuju igre na sreću

Javni poziv je otvoren do 6 maja 2011 godine.

NACIONALNA AGENCIJA ZA REGIONALNI RAZVOJ

Trg oslobođenja bb, 19000 Zaječar, 019/445-301, 445-302,
Kancelarija Beograd, Trg Nikole Pašića 5/6, 11000 Beograd, 011/2060-888, 3346-107, 2060-815
www.narr.gov.rs, e-mail: **office@narr.gov.rs**

MINISTARSTVO EKONOMIJE I REGIONALNOG RAZVOJA REPUBLIKE SRBIJE,

Bulevar Kralja Aleksandra 15 , 11 000 Beograd 011/ 285 00 00
www.merr.gov.rs , office@merr.gov.rs

REGIONALNA PRIVREDNA KOMORA VALJEVO, Karadordeva 64,

Udruženje za bankarstvo, berzanske i druge finansijske poslove i osiguranje imovine i lica
Tel: 014/221-721, fax: 014/220-987, e-mail: ljuba@rpk-valjevo.co.rs
www.inwestserbia.com , e-mail: office@rpk-valjevo.co.rs

REGIONALNA PRIVREDNA KOMORA VALJEVO

SIEPA- AGENCIJA ZA STRANA ULAGANJA I PROMOCIJU IZVOZA

PROGRAMI PODRŠKE U 2011

- **PRIVLAČENJU DIREKTNIH INVESTICIJA**
- **KONKURENTNOSTI I INTERNACIONALIZACIJI PRIVREDNIH DRUŠTAVA**

AGENCIJA ZA STRANA ULAGANJA I PROMOCIJU IZVOZA - SIEPA je specijalizovana vladina agencija za :

- Promociju izvoza i pružanje pomoći izvozniciima u prodoru na nova tržišta,
- Privlačenje direktnih domaćih i stranih investicija i podršku njihovoj realizaciji ,
- Promociju Srbije u međunarodnim okvirima,

SIEPA je organizovana kroz sektore : za strana ulaganja, za promociju izvoza i sektor za marketinška istraživanja.
SIEPA realizuje sledeće programe :

Program dodele bespovratnih finansijskih sredstava za investicije

Sredstva se dodeljuju domaćim i stranim investitorima za otvaranje novih radnih mesta po Uredbi Vlade Republike Srbije o uslovima i načinu privlačenja direktnih investicija (Sl.Gl.RS 34/2010), u zavisnosti od mesta ulaganja i kriterijuma predviđenih Uredbom i to :

- Za investicije u proizvodni sektor od 2.000 do 5.000 evra, odnosno od 4.000 do 10.000 evra za devastirana područja i područja od posebnog interesa: (Zaječar, Kraljevo, Niš i Novi Pazar) po novom radnom mestu,
- Za investicije u automobilsku, elektronsku i industriju informacionih tehnologija i područja od posebnog interesa od :5.000 do 10.000 evra po novom radnom mestu,
- Za investicije u sektor usluga : od 2.000 do 10.000 evra po novom radnom mestu,
-

Iznos sredstava koji može biti dodeljen zavisi od : referenci investitora, udela domaćih dobavljača, održivosti investicije, efekata investicije vezano za istraživanje i razvoj, efekata na ljudske resurse, ocene uticaja na životnu sredinu, obima međunarodnog prometa, efekata investicija na opštinu, kao i podršku lokalne samouprave u realizaciji investicije - pismo o namerama opštine u kojoj investitor namerava da investira.

Javni poziv za dodelu bespovratnih sredstava za investicije raspisan 7. februara 2011. godine i trajao do 4.marta 2011. godine.

Program podsticanja konkurentnosti i internacionalizacije privrednih društava

Cilj programa : jačanje međunarodne konkurentnosti srpske privrede.

Od 2006.godine SIEPA dodeljuje bespovratna finansijska sredstva MSP za finansiranje aktivnosti koje doprinose povećanju izvoza i to za :

- Dizajn novog proizvoda,
- Testiranje, sertifikaciju i resertifikaciju proizvoda,
- Sertifikaciju i resertifikaciju sistema upravljanja kvalitetom,
- Samostalno učešće na međunarodnim sajmovima u inostranstvu,
- Sticanje i potvrđivanje prava industrijske svojine,
- Dizajn novog pakovanja proizvoda,
- Dizajn promotivnih materijala-brošure i veb sajt,
- Organizovani poslovni susreti u inostranstvu
- Organizovane posete stranim tržištima

Sredstva se refundiraju MSP, koja redovno izmiruju poreze i doprinose, i to do 50 % troškova za jednu ili više aktivnosti, pri čemu je pojedinačna aktivnost maksimalno 200.000, dinara (sem testiranja, sertifikacije proizvoda, sertifikacija i resertifikacija sistema kvaliteta, samostalno učešće na sajmovima i sticanje i potvrđivanje prava industrijske svojine). Maksimalna iznos ukupnih sredstava za preduzeća je 1,5 miliona dinara. Do sada je SIEPA realizovala 10 javnih poziva u kojima je dodeljeno 374 miliona dinara za 828 preduzeća. Na području RPK Valjevo, dodeljeno 23 miliona dinara za 35 preduzeća.

Program podsticanja konkurentnosti i internacionalizacije privrednih društava za 2011.godinu (u najavi)

Cilj programa : jačanje međunarodne konkurentnosti srpske privrede kroz podršku internacionalizacije i jačanju konkurentnih kapaciteta domaćih preduzeća i udruženja. Program se realizuje kroz:

Podsticaji namenjeni pojedinačnim privrednim subjektima

- Individulani nastup kompanija na inostranim sajmovima (zakup prostora, troškovi izgradnje i vođenja štanda, pokriva se 50 % troškova, maksimalno 1 milion dinara po pojedinačnom sajmu)
- Otvaranje predstavništava na stranim tržištima (sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini: troškovi otvaranja, zakup prostora do 50m2, troškovi osoblja i režijski troškovi, 50 % troškova, maksimalno 2 miliona dinara, finansiraju se predstavništva otvorena u 2011)

- Nastup kompanija u okviru organizovanih privrednih misija/poseta/B2B na inostarnim tržištima ((sufinansiranje troškova puta, smeštaja, maksimalno 50 %, do 200.000 dinara),
- Internacionalizacija proizvoda kroz jačanje konkurentnosti (istarživanje tržišta-50 % maksimalno 500.000 dinara po korisniku aktivnosti, sertifikacija proizvoda, dokaz o usaglašenosti, CE znak, uskaldivanje sa specifičnim normama za pojedine vrste proizvoda, sertifikacija sistema upravljanja kvalitetom, 50 % maksimalno 1,5 miliona dinara),
- Jačanje marketinških kapaciteta (izrada promotivnih materijala, dizajn internet prezentacije, do 50 %, maksimalno 300.000 dinara)

Državana pomoć može biti odobrena privrednim društvima i preduzetnicima pod uslovom da :

- Se bave proizvodnjom gotovih ili polugotovih proizvoda ili pružanjem usluga u oblasti enegretike, građevinarstva, informacionih tehnologija, reciklaže i industrijskog i tekstilnog dizajna,
- Da su pozitivno poslovali u 2009. ili 2010 godini,
- Da su tokom 2009.ili 2010.godine ostvarili minimum 20% prihoda na ino tržištu, ili su ostvarili minimalan izvoz od 50.000 evra u sektoru proizvodnje odnosno 25.000 evra u sektoru usluga, sem u oblasti usluga tekstilnog i industrijskog dizajna- uslov je realizovan izvozni posao bilo koje vrednosti u godini koja prethodi podnošenju prijave,
- Da imaju izmirene obaveze prema državi i zaposlenima,
- Da u u roku od dve godine pre podnošenja prijava nije izricana mera zabrane obavljanja delatnosti,
- Na javni poziv se ne mogu prijaviti privredna društva u teškoćama, stečaju ili likvidaciji.

Podsticaji namenjeni udruženjima prilikom zajedničkog nastupa na međunarodnim tržištima

- Zajednički nastup na inostarnim sajmovima (zakup prostora, troškovi izgradnje i vođenja štanda, organizovanje pripremnih seminara za nastup, izrada promotivnih materijala udruženja za predstavljanje na sajmu, pokriva se 50 % troškova, maksimalno 3 miliona dinara po pojedinačnom sajmu)
- Učešće u organizovanim privrednim misijama /posetama /B2B na međunarodnim tržištima (sufinansiranje troškova puta, smeštaja, maksimalno 50 %, do 500.000 dinara),
- Otvaranje predstavništava na inostranim tržištima (sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini: troškovi otvaranja, zakup prostora do 300m2, troškovi osoblja i režijski troškovi, marketinški troškovi-bilbordi i reklamiranje u časopisima, 50 % troškova, maksimalno 20 miliona dinara, finansiraju se predstavništva otvorena u 2011)

Državana pomoć može biti odobrena udruženjima , koja su registrovana u Agencijai za privredne registre, pod uslovom da :

- Se bave proizvodnjom gotovih ili polugotovih proizvoda ili pružanjem usluga u oblasti enegretike, građevinarstva, informacionih tehnologija, reciklaže i industrijskog i tekstilnog dizajna,
- Imaju minimalno 5 članica,
- Čije su članice u 2009.ili 2010.godine ostvarile ukupan promet u visini od minimalno 5 miliona evra,
- Čije su članice u 2009.godini ili 2010.godine ostvarile minimum 20 %prihoda od prodaje proizvoda i usluga na ino tržištu, ,
- Čije članice zapošljavaju minimalno 100 zaposlenih,
- Čije članice imaju izmirene obaveze prema državi i zaposlenima,
- Da u u roku od dve godine pre podnošenja prijava nije izricana mera zabrane obavljanja delatnosti,
- Na javni poziv se ne mogu prijaviti privredna društva u teškoćama, stečaju ili likvidaciji.

U 2011 godini SIEPA organizuje nastup srpske privrede na sajmovima : automobilske indutrije, elektronike, građevinarstva, ICT, kreativne industrije, nameštaja i prerade drveta, nekretnina i prehrambene industrije u Francuskoj, Nemačkoj, Rusiji, Belorusiji, Italiji, SAD, Austriji, Japanu, Maleziji i Holandiji.

Značajni projekti: Baze dobavljača, promocije i EEN mreže.

AGENCIJA ZA STRANA ULAGANJA I PROMOCIJU IZVOZA –SIEPA

Vlajkovićeve 3/5 11 000 Beogard , Tel. 011/ 33 98 550, fax 011/ 33 98 814

www.siepa.gov.rs e-amil office@siepa.gov.rs

REGIONALNA PRIVREDNA KOMORA VALJEVO, Karadordeva 64, 14 000 Valjevo

Odbor za sistemska pitanja i ekonomske odnose sa inostranstvom

Tel: 014/221-721, fax: 014/220-987, e-mail: ljuba@rpk-valjevo.co.rs

www.inwestserbia.com e-mail: office@rpk-valjevo.co.rs